

STANOWISKO

Jesienią 1988 roku, w warunkach ograniczenia praw i swobód obywatelskich, Komitet Helsiński w Polsce przedstawił stanowisko, opisujące ówczesny stan rzeczy i określające minimalne prawa i wolności człowieka, w które władze nie mogą ingerować arbitralnie i poza kontrolą sądów.

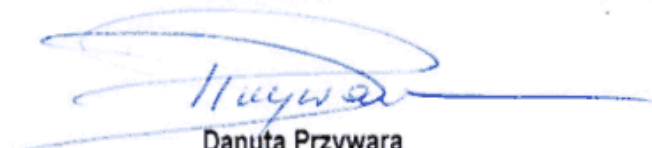
Od kilkunastu lat Polska jest wolnym krajem. To wystarczająco długo, aby dostrzec błędy w działaniu demokracji. Zbyt krótko, by ryzykować wstrząsy w wątpliwej nadziei na radykalną naprawę owych błędów.

Przyjęta przez Naród w referendum powszechnym Konstytucja stanowi, że Rzeczpospolita jest demokratycznym państwem prawa. Fundamentalną wartością takiego państwa jest przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności. Jest to możliwe w warunkach spokoju społecznego i zaufania do podstawowych instytucji państwa. Napięcie związane z tworzeniem nowych władz po wyborach - co jest normalne w demokracji - nie tylko nie ustąpiło, lecz jest stale podsycane wskutek wzajemnych oskarżeń rzucanych przez partie i ich liderów.

Komitet Helsiński w Polsce zawsze dbał o jakość demokracji pod rządami prawa. Chodzi o to, by nie ponosiły uszczerbku podstawowe prawa człowieka i obywatela. Wymaga to dobrego rządu, przestrzegania przepisów i dobrych obyczajów w życiu publicznym czyli tworzenia warunków zaufania. Gwałtowne oskarżenia i szantaż moralny pod adresem ludzi mających odmienną opinię, żenująca walka na komisje śledcze, demonstracja roszczeń do monopolu na prawdę i autorytet moralny - to zjawiska, jakich nasilenie w ostatnich miesiącach budzi nasz głęboki niepokój. Tworzy się atmosferę, sprzyjającą naruszaniu praw podstawowych. Musimy ostrzec, że w podobnym klimacie nie sposób prowadzić rzetelnej dyskusji publicznej nad tym, jak zapewnić lepsze przestrzeganie praw człowieka i obywatela w Rzeczypospolitej, jak przywrócić szacunek dla prawa i wymiaru sprawiedliwości oraz godzić wymogi wolności z oczekiwaniem bezpieczeństwa osobistego i solidarności społecznej.

Warszawa, 22 marca 2006 r.

Za Komitet Helsiński w Polsce w pełnym składzie

Danuta Przywara

Marek Antoni Nowicki

Teresa Bogucka
Halina Bortnowska-Dąbrowska
Marek Edelman
Janusz Grzelak

Zbigniew Hołda
Jacek Kurczewski
Wojciech Maziarski
Michał Nawrocki

Marek Antoni Nowicki
Danuta Przywara
Andrzej Rzepliński
Stefan Starczewski